

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000131544

Datum
7 april 2026

Opgesteld door

Samengewerkt met

Bijlage(n)
2

Aan
Van

MBZK
CZW/CZ

nota

0. Aanbieding rapport Discriminatiecijfers in 2025'

Aanleiding

Op 15 april wordt het rapport 'Discriminatiecijfers in 2025' gepubliceerd en formeel aan u aangeboden in het perscentrum van de Nationale Politie, de Nieuwe Uitleg in Den Haag. Bijgaand treft u het rapport (in concept) en de aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer. Dit rapport wordt ieder jaar in opdracht van het ministerie van BZK gepubliceerd en biedt een overzicht van de discriminatie-incidenten en -meldingen die in Nederland in 2025 zijn vastgelegd door instanties met een wettelijke (of officiële) taak dergelijke meldingen te registreren en/of te behandelen. Het geeft daarmee inzicht in de meldingen van discriminatie die bekend zijn bij deze instanties en een jaarlijks beeld van discriminatie in Nederland. Ook bevat het rapport jaarlijks een themahoofdstuk. Dit jaar gaat het om de verschillende vormen van online discriminatie. Het ministerie van Justitie en Veiligheid (hierna: JenV) was mede-opdrachtgever van het rapport. U wordt apart geïnformeerd over het overhandigingsmoment in de ochtend van 15 april.

Geadviseerd besluit

Graag uw akkoord met en ondertekening van de aanbiedingsbrief en met verzending van het rapport 'Discriminatiecijfers in 2025' aan de Tweede Kamer mede namens MJenV in de ochtend van 15 april.

Kern

- In opdracht van BZK en JenV hebben kenniscentrum Art.1 en Verwonderzoek de meldcijfers van de Nationale Politie, de antidiscriminatievoorzieningen (hierna: ADV's), Meld.Online Discriminatie (hierna: MOD), het College voor de Rechten van de Mens, de Nationale Ombudsman en de Kinderombudsman gebundeld en van duiding voorzien. Dit betreft het rapport 'Discriminatiecijfers in 2025'.
- Het rapport biedt een overzicht van het totaal aantal meldingen en registraties bij genoemde instanties, geeft toelichting op de cijfers en de wijze waarop deze geïnterpreteerd moeten worden en beschrijft de maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn geweest op het aantal meldingen en registraties. Bovendien worden de verschillende discriminatiegronden, de wijze van discriminatie (verschijningsvorm) en het maatschappelijk terrein waar deze incidenten zich afspeelden besproken.

- Indirect kan het rapport daarmee ook een indicatie geven van (ontwikkelingen in) de meldingsbereidheid en gevolgen van veranderende registratiepraktijken, bijvoorbeeld wanneer een campagne om meldingen te stimuleren samenvalt met een duidelijke stijging in het aantal meldingen.

Onze referentie
2026-0000131544

Datum
7 april 2026

'Discriminatiecijfers in 2025'

- Bij alle meldinstanties die in dit rapport worden meegenomen is een stijging of stabiele trend in de cijfers te zien ten opzichte van 2024.
- Bij de ADV's gaat het om een forse stijging, zij registreerden 25.356 meldingen (vgl. 14.769 meldingen in 2024) waarvan er 14.402 één clustermelding betreffen (d.w.z. een groot aantal meldingen dat betrekking heeft op hetzelfde incident). Deze meldingen zijn in het rapport wel betrokken bij de totale meldcijfers, maar niet in de hoofdstukken over de verdeling van meldingen naar discriminatiegrond, -wijze en -terrein, zodat er geen vertekenend beeld ontstaat van de andere cijfers. De clustermelding ging over de uiting van een politicus op sociale media.
- De stijging in cijfers is op zich een goed teken: men weet de meldinstanties steeds beter te vinden. Onderrapportage is nog steeds een wezenlijk probleem en een stijging in de cijfers kan verklaren dat hier progressie op wordt gemaakt (zie voor meer informatie onder toelichting).
- De discriminatiegronden die bij de politie het meest geregistreerd werden waren herkomst (46%), seksuele gerichtheid (29%) en overig (10%). Bij de ADV's waren dit herkomst (43%), geslacht (15%) en seksuele gerichtheid (12%).
- De onderzoekers noemen enkele maatschappelijke ontwikkelingen om een beeld te schetsen van de context waarin discriminatie-ervaringen en – incidenten zich afspelen: campagne Tweede Kamerverkiezing, het Israëlisch-Palestijns conflict, genderstereotypen online en onveiligheid van vrouwen, digitale en algoritmische discriminatie en gebruik van AI en erkenning van institutionele discriminatie naast bezorgdheid over diversiteitsbeleid.
- De aanleiding voor de keuze voor online discriminatie als thematisch hoofdstuk is de toegenomen aandacht voor dit onderwerp in beleid, wetgeving en het maatschappelijk debat. Ook wordt er gesignaleerd dat online discriminatie geen eenduidige plek heeft in diverse registratiesystemen en ook op verschillende wijzen wordt gedefinieerd. Dit hoofdstuk probeert te informeren over de aard en omvang van online discriminatie.

Toelichting

- De cijfers die in het rapport naar voren komen zijn geen representatieve weergave van daadwerkelijk ervaren discriminatie in Nederland. Daar liggen twee oorzaken aan ten grondslag.
 - Een overlap in cijfers door registratie kan niet worden voorkomen. De in dit rapport betrokken instanties en organisaties registreren de meldingen en incidenten op hun eigen manier en voor verschillende doeleinden. De cijfers worden daarom niet bij elkaar opgeteld maar gezien als elkaar aanvullende informatiebronnen. Het kan voorkomen dat gebeurtenissen bij verschillende instanties gemeld worden, waardoor er een overlap tussen meldingen en registraties plaatsvindt. Dit kan ook komen doordat in de

samenwerking, organisaties naar elkaar doorverwijzen, afhankelijk van de wijze van discriminatie en de context waarin het incident zich afspeelt. Het is niet bekend hoe groot de overlap tussen de registraties is.

Onze referentie
2026-0000131544
Datum
7 april 2026

- Daarnaast speelt het fenomeen onderrapportage een rol. De onderzoekers melden onder verwijzing naar kwantitatief onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) dat gemiddeld slechts 1 op de 10 mensen die discriminatie ervaart ergens melding doet.¹ 3 procent van de mensen die discriminatie ervaren meldt dit bij de politie, 1,1 procent bij een ADV, en minder dan een half procent bij het College. 4 procent meldt bij een andere dan de genoemde instanties. Bij de interpretatie van registratiecijfers is daarom voorzichtigheid geboden.
- De cijfers in dit rapport laten volgens de onderzoekers verschillende ontwikkelingen zien die kunnen duiden op:
 - daadwerkelijke veranderingen van discriminatie in Nederland;
 - veranderingen in de mate waarin mensen discriminatie herkennen, benoemen en melden;
 - veranderingen in de manier waarop incidenten en meldingen worden geregistreerd.
- Het Openbaar Ministerie (OM) publiceert elk jaar een rapportage die inzicht geeft in het aantal discriminatiezaken dat in dat jaar door het OM in behandeling is genomen en afgedaan (Strafbare discriminatie in beeld). Deze rapportage wordt schriftelijk aangeboden. Beoogde datum van publicatie is ook rond 15 april.

Communicatie

- Er zal op sociale media aandacht geschonken worden aan de rapporten en het overhandigingsmoment.
- De politie, ADV's en MOD zullen een gezamenlijk persbericht publiceren. Ook zullen de partijen pers uitnodigen voor het overhandigingsmoment.
- Bovengenoemde partijen plaatsen het rapport 'Discriminatiecijfers in 2025' op de eigen website.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief aanbieding rapport Discriminatiecijfers in 2025	Ter instemming en verzending
2	Rapport Discriminatiecijfers in 2025	Ter verzending

¹ In het rapport wordt nog naar de veiligheidsmonitor van 2023 (CBS) verwezen, onlangs is de veiligheidsmonitor 2025 verschenen, waarin vergelijkbare percentages voorkomen.